

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2018 m. rugsėjo 4 d.

Sanglaudos politika: vis dar pabrėžiami išdirbiai, o ne rezultatai“, – teigia ES auditoriai

Kaip nurodyta naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje, nepaisant ilgalaikio ketinimo pagerinti padėtį, taikant sanglaudos politikos projektų atrankos procedūras vis dar pabrėžiami išdirbiai ir išlaidos, o ne rezultatai. Be to, auditoriai teigia, kad dėl stebėjimo trūkumų yra sudėtinga įvertinti, kokių mastu ES finansavimas prisidėjo prie ES ir valstybių narių tikslų.

2014–2020 m. laikotarpiu vykdant Sanglaudos politiką ES skyrė beveik 350 milijardų eurų siekiant paremti darbo vietų kūrimą, verslo konkurencingumą, ekonomikos augimą, tvarų vystymąsi ir gyvenimo kokybės gerėjimą valstybėse narėse. Ankstesnėse ataskaitose auditoriai palankiai įvertino Europos Komisijos priemones, kurias siekiama daugiau dėmesio skirti rezultatams. Tačiau jie taip pat pabrėžė rimtus priemonių veiksmingumo ir stebėjimo trūkumus. Prieš parengdami šią ataskaitą, jie išnagrinėjo septynių programų, vykdomų keturiose valstybėse narėse – Čekijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir Suomijoje – projektus.

„Nors sanglaudos politikos programų sąranga dabar yra daugiau orientuota į rezultatus, taikant tvirtesnę intervencijos logiką ir didelį rodiklių rinkinį, mes darome išvadą, kad apskritai projektų atranka dar nėra pakankamai orientuota į rezultatus, o stebėjimas ir toliau daugiausia orientuotas į išdirbius, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Ladislav Balko.

Auditoriai teigia, kad potencialūs naudos gavėjai buvo gerai informuoti ir jiems buvo suteikta tinkama parama, kad jie galėtų pasinaudoti ES finansavimu. Jų išnagrinėtos procedūros buvo parengtos taip, kad paremtų projektų, svarbių siekiant programų tikslų, atranką, tačiau taikant atrankos kriterijus buvo retai reikalaujama, kad pareiškėjai apibrėžtų kiekybinius rezultatų rodiklius projekto lygmeniu. Dėl to sudėtinga įvertinti, ar projektai pasiekė savo numatytus rezultatus. Be to, dauguma projektų buvo atrinkti remiantis pirmumo principu, užuot jiems skyrus balus ir nustačius eiliškumą. Dėl to negalima užtikrinti, kad buvo finansuojami geriausi projektai.

Auditoriai nustatė, kad stebėjimo sistemos pradėjo veikti tik paskutiniais etapais, o tam daugiausia įtakos turėjo tai, kad buvo vėluojama ES lygmeniu patvirtinti teisinę sistemą. Išliko su kai kuriomis naudojamomis IT sistemomis susijusių trūkumų, todėl iškilo rizika rengiamų stebėjimo duomenų patikimumui. Stebėjimo informacija vis dar yra daugiausia orientuota į išdirbius: Komisijos ataskaitose

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.

Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

pažymima, kad yra padaryta su išdirbiais ir išlaidomis susijusi pažanga, tačiau informacija apie faktinius pasiektus rezultatus yra labai ribota.

2019 m. Komisija išnagrinės programų pasiekimus siekdama atlaisvinti veiksmingumo rezervą – sumą, kuri yra atidedama kiekvienos programos laikotarpio pradžioje. Ši peržiūra remiasi šių stebėjimo sistemų parengtais duomenimis. Auditoriai įspėja, kad be gerai veikiančių stebėjimo sistemų Komisija gali susidurti su sunkumais norėdama atlikti prasmingą peržiūrą.

Auditoriai teikia šias rekomendacijas:

- valstybės narės turėtų palyginti projektų paraiškas, reikalauti, kad naudos gavėjai apibrėžtų bent vieną kiekvienam projektui skirtą rezultato rodiklį ir įvertintų su paraiškomis susijusius numatytus rezultatus ir rodiklius;
- Europos Komisija Europos regioninės plėtros fondui turėtų apibrėžti bendrus rezultatų rodiklius ir pagerinti savo teikiamas veiksmingumo ataskaitas;
- Komisija turėtų užtikrinti, kad 2019 m. būtų atlikta prasminga veiksmingumo peržiūra.

Pastabos leidėjams

Sanglaudos politikai skiriama apie trečdalis ES biudžeto. Dabartinėmis kainomis tai sudarė apie 230 milijardų eurų 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu, 346,5 milijardo eurų 2007–2013 m. ir 349,4 milijardo eurų 2014–2020 m.

Sanglaudos politika finansuojama Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo lėšomis. Šie fondai įgyvendinami vykdant veiksmų programas, o šiose nustatomi investavimo prioritetai ir konkretūs tikslai. Jose taip pat aprašoma, kaip finansavimas bus panaudotas projektams finansuoti. Programas įgyvendina valstybės narės ir jų regionai, kurie projektus atranka, stebi ir vertina.

Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma mūsų ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos. Šis aukštas tikslų įgyvendinimo lygis atspindi mūsų darbo naudą ES piliečiams.

Specialioji ataskaita Nr. 21/2018 „2014–2020 m. ERPF ir ESF projektų atranka ir stebėjimas vis dar yra orientuoti į išdirbius“ paskelbta Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu) 23 ES kalbomis.